

5. HAFTA

I. DÜNYA SAVAŞI

GİRİŞ

ALT BAŞLIKLAR

I. DÜNYA SAVAŞI

A) 20. Yüzyılın Başlarında Avrupa'nın Durumu

1. I. Dünya Savaşının Kökleri

2. II. Wilhelm ve Alman Politikasının Değişmesi

B) Savaşın Genel Nedenleri

C) İttifak ve İtilaf Devletleri

D) Şavaşın Başlaması ve Gelişimi

1. Osmanlı Devletinin Savaşa Girmesi

2. Osmanlı Devletinin I. Dünya Savaşında Savaştığı

Cepheler

E) I. Dünya Savaşının Sonu ve Osmanlı Devletinin Yıkılışı

F) I. Dünya Savaşından Sırayla Ayrılan Ülkeler

20. YÜZYILIN BAŞLARINDA AVRUPA'NIN DURUMU

1) I. Dünya Savaşının Kökleri

1815-1914 arasının siyasal diplomatik gelişmelerinde yatmaktadır.

20. YÜZYILIN BAŞLARINDA AVRUPA'NIN DURUMU

1) I. Dünya Savaşının Kökleri

1871-1890 devresi: Bu devrede Bismarc'ın izlemiş olduğu diplomasi, Almanya'ya diplomatik üstünlük kazandırmıştır.

1

Alman İmparatorluğunun sağlam temellere oturtulması.

2

Fransa meselesi: Fransa'nın güçlenmemesi, zayıf ve daima yalnız tutulması.

20. YÜZYILIN BAŞLARINDA AVRUPA'NIN DURUMU

2) II. Wilhelm ve Alman Politikasının Değişmesi

II. Wilhelm'in başa gelmesiyle 1890 sonrası Alman dış politikası değişmiştir.

- ❖ Almanya'nın Avrupa'daki üstünlüğünün sona ermesi, bir denge durumunun ortaya çıkmasına neden oldu.
- ❖ II. Wilhelm Bismarc'ın aksine Rusya ile değil Avusturya ile ittifak kurmayı önemli görüyordu.
- ❖ Wilhelm diğer büyük devletler gibi kendilerinin de sömürgecilik yapması ve denizaşırı topraklara açılması, bir dünya politikası (Weltpolitik) takip etmesi gerektiğine inanıyordu.
- *1904'e gelindiğinde Wilhelm'in politikaları başarısız olmuştu.*
- *Almanlar Rusya ile ittifakını kaybetmiş, güçlü iki kara gücü olan Fransa ve Rusya bloğuna denizlerde güçlü olan İngiltere katılmıştı.*
- *Wilhelm 1889 ve 1898'de 2 defa Osmanlı Devleti'ne yaptığı ziyaretlerle buradaki nüfuzunu güçlendirmiştir.*

20. YÜZYILIN BAŞLARINDA AVRUPA'NIN DURUMU

2) II. Wilhelm ve Alman Politikasının Değişmesi

20.yy. başlarında Avrupa'nın genel profiline bakmak gerekirse; mutlu, zengin gelişmiş Avrupa görülür...

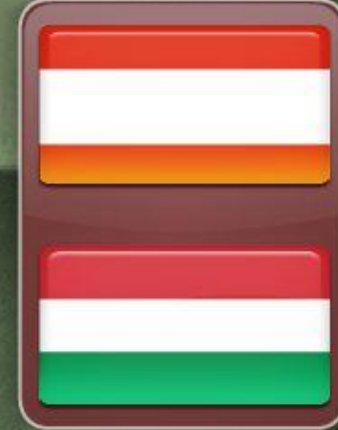
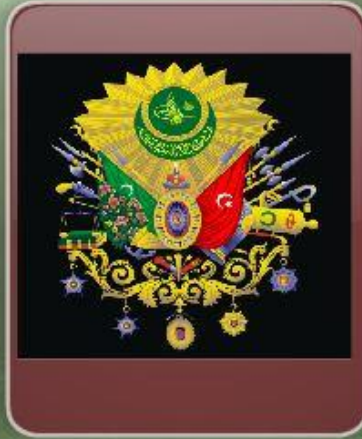
Tüm dünyanın, çağ itibariyle en gelişmiş olan yaşlı kıtası Avrupa, imparatorluklar, sömürgeler düzeni ile bu haline gelmişti.

Atıf: Bundesarchiv, Bild [146-1991-076-14A](https://www.bundesarchiv.de/bild/146-1991-076-14A) / E. Bieber / CC-BY-SA
tr.wikipedia.org

II. Wilhelm ve Alman Politikasının Değişmesi

Avrupa'nın önemli devletleri şunlardı:

Bayraklar hakkında daha fazla bilgi edinmek için kartların üzerine tıklayınız.

II. Wilhelm ve Alman Politikasının Değişmesi

Avrupa'nın önemli devletleri şunlardı:

Osmanlı
İmparatorl
uęu

Rusya-
Fransa

Amerika

İngiltere

Almanya

Avusturya-
Macaristan

Bayraklar hakkında daha fazla bilgi edinmek için kartların üzerine
tıklayınız.

20. YÜZYILIN BAŞLARINDA AVRUPA'NIN DURUMU

OSMANLI İMPARATORLUĞU

- ❖ 1791-1878 dönemi: Rus tehlikesine karşı İngiltere'ye dayanma.
- ❖ 1878-1918 Rus ve İngiliz tehlikesine karşı Almanya'ya dayanma.

1877-78 savaşından sonra İngiltere politikasını tamamen değiştirmiştir.

SAVAŞIN GENEL NEDENLERİ

1. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan düşüncelerin hızla yayılması.

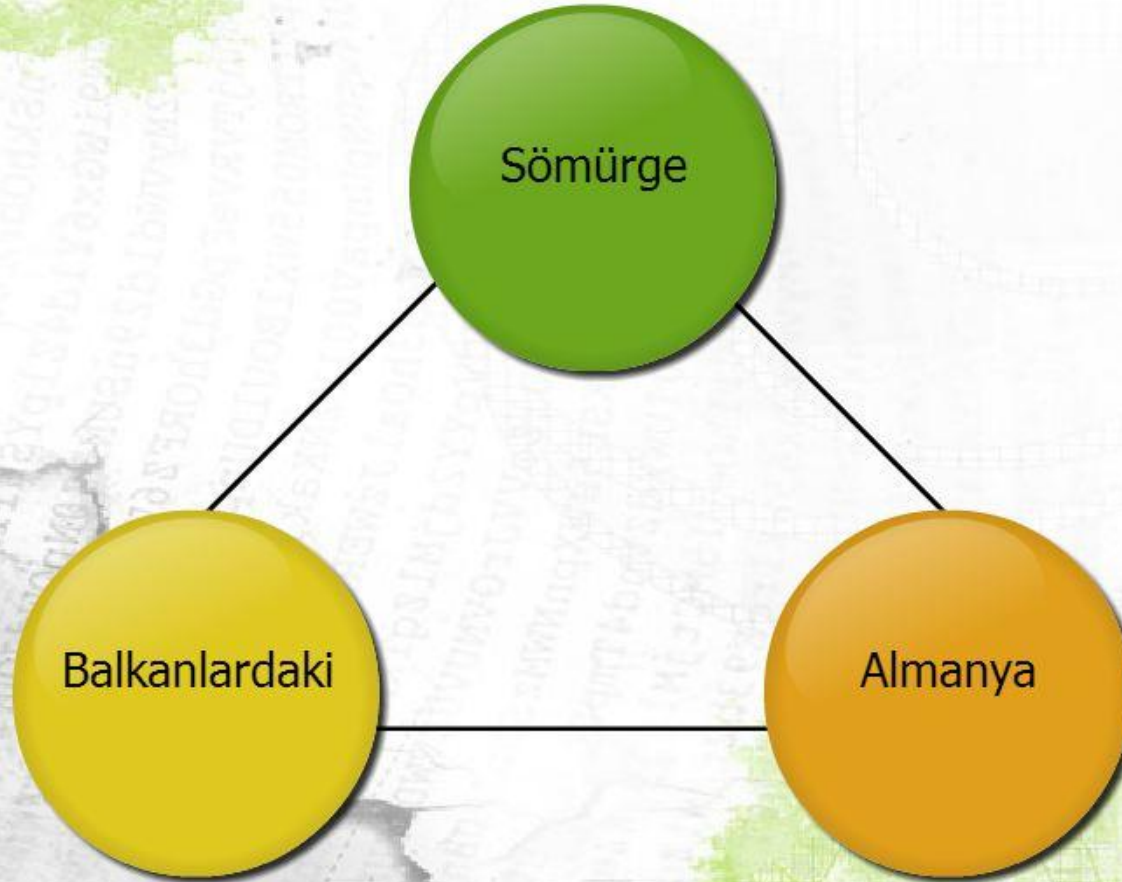
2. Sanayi İnkılabı sonucunda gelişen sanayi, beraberinde hammadde ve Pazar ihtiyacını da ortaya çıkarmıştı. **Hammadde ve Pazar** ihtiyacı ise sömürgeci devletleri karşı karşıya getirdi.

3. **Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini kurmaları** sonucunda Avrupa'nın siyasi dengesinin bozulması.

4. **Bloklar arası silahlanma yarışının hızlanması.**

Savaşın Genel Nedenleri

Daha fazla bilgi için faktörleri tıklayınız.

Savaşın Genel Nedenleri

Daha fazla bilgi için faktörleri tıklayınız.

Sömürge Rekabeti

İngiltere - Fransa'ya karşı Almanya-İtalya işbirliği gelişmiştir.

Savaşın Genel Nedenleri

Daha fazla bilgi için faktörleri tıklayınız.

Balkanlardaki Çekişme

Avusturya-Macaristan ile Rusya arasındaki hakimiyet mücadelesi. Rusya'nın Balkanlardaki Panislavizm (Slav ırkını birleştirme politikası) Politikasının yarattığı rahatsızlık.

Bu rekabette Almanya, Avusturya'nın yanında yer aldı.

Savaşın Genel Nedenleri

Daha fazla bilgi için faktörleri tıklayınız.

Almanya Fransa Çekişmesi

Almanya birliğini tamamladıktan sonra Fransa'dan Alsas-Loren Bölgesini alınca, Fransa ile Almanya arasında düşmanlık başlamıştır

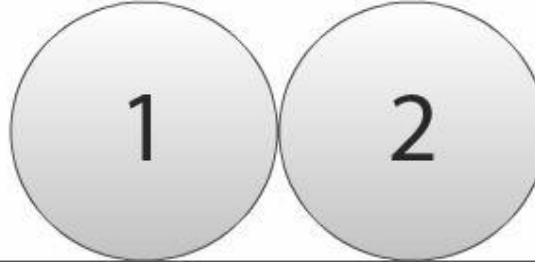
SAVAŞIN GENEL NEDENLERİ

Almanya, Fransa'dan **Alsas Loren bölgesini** aldıktan sonra kendisini Fransa karşısında güvensiz hissetmeye başladı ve kendini güvende hissetmek için ittifaklar ve bloklaşmalar dönemini başlattı.

Devletlerarası bu çıkar çatışmaları sonucunda **Avrupa bloklara** ayrılmıştır.

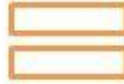
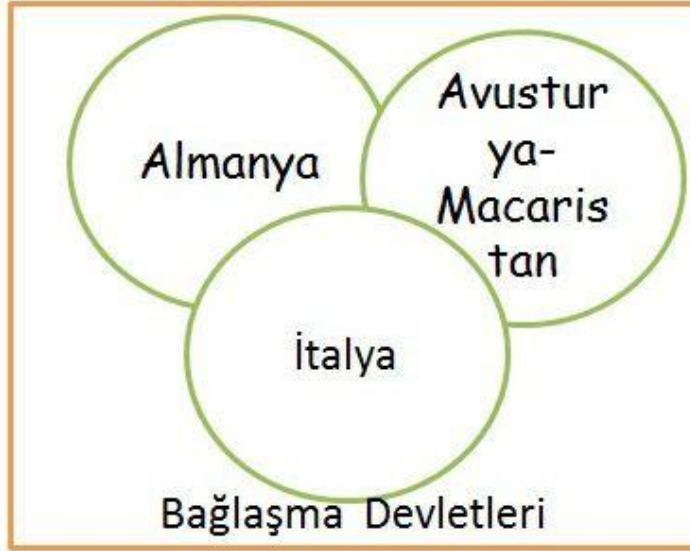
Savaş başladıktan sonra kendine Anadolu'dan pay verilen İtalya bu gruptan ayrılmış; ancak bu boşluk Osmanlı Devleti ve Bulgaristan'ın ittifak bloğuna katılmasıyla doldurulmaya çalışılmıştır.

Aşağıdaki butonların üzerine gelerek görsellere ulaşabilirsiniz.

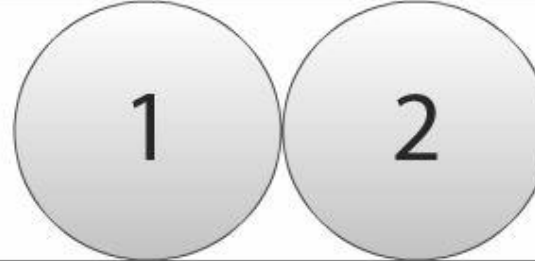
SAVAŞIN GENEL NEDENLERİ

Almanya, Fransa'dan Alsas-Loren bölgesini aldıktan sonra kendisini Fransa karşısında güvensiz hissetti. De Sava ancak doldu.

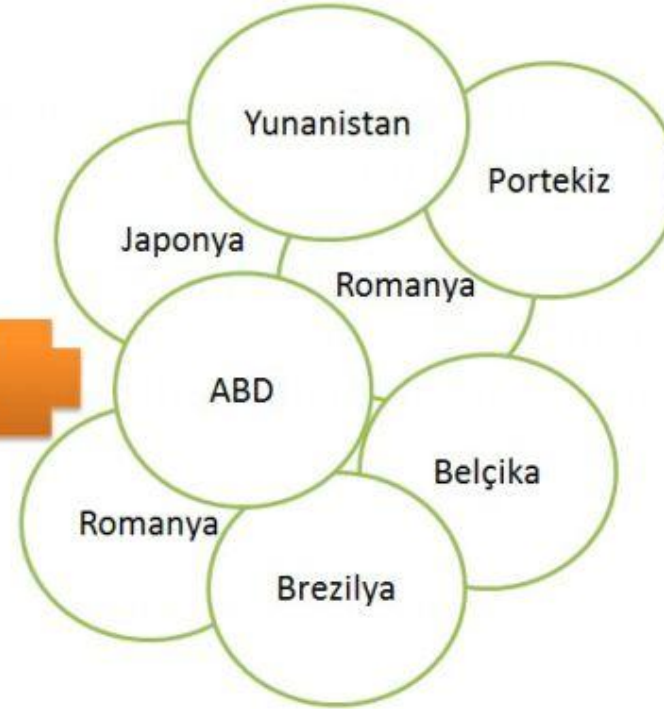
Üçlü İttifak

miş;

SAVAŞIN

Almany
güvensiz h
dönemini l
Devletl
Savaş k
ancak bu k
doldurulm

karşısında
ortaklaşmalar
ayrılmış;

1

2

SAVAŞIN GENEL NEDENLERİ

- **Bloklaşma:** Avrupa'da Alman-Fransız, Balkanlarda Rus-Avusturya anlaşmazlıkları bloklaşmanın temelini oluşturdu. Önce Almanya ile Avusturya ittifak anlaşması yaptı. Daha sonra İtalya, Fransa'nın Tunus'u işgâli üzerine Alman birliğine katıldı (1881). Bu ittifaka karşı Rusya, Fransa ve İngiltere 1907'de üçlü itilâf devletlerini kurdu.
- **Dinî ve Kültürel Yayılma:** Dinî ve kültürel yayılma isteği de ayrıca sömürge elde etmenin hedefleri arasındaydı.
- **Milliyetçilik Akımı:** Millî devletler kurma düşüncesi bağımsızlık savaşlarına sebep olmuştu.
- **Hanedan çekişmeleri:** I. Dünya Savaşı öncesi Fransa haricindeki bütün Avrupa devletleri hanedanlar tarafından yönetilmekteydi. Bu hanedanların akrabalıktan doğan çekişmeleri vardı.
- **Hızlı Silahlanma:** Almanya, millî birliğini kurduktan sonra sanayileşme atılımı yaparak büyük bir güç hâline geldi. Özellikle silah sanayiinde çok ileri giden Almanya'nın saldırgan tavrı kendisinden korkulur bir güç olarak söz edilmesine sebep oldu.

İTTİFAK VE İTİLAF DEVLETLERİ

1883-Üçlü İttifak (Üçlü Bağlaşma):

- ❖ Almanya,
- ❖ Avusturya-Macaristan,
- ❖ İtalya

1907-Üçlü İtilaf (Üçlü Anlaşma): Önce Almanya'nın düşmanı olan Fransa-Rusya aralarında anlaştılar. Sonra İngiltere'de bu gruba dahil oldu. **1907'DE İNGİLİZ RUS İTTİFAKI GERÇEKLEŞTİ.**

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

- **BAŞLAMASI**

28 Haziran 1914 yılında
Saraybosna'yı ziyaret eden
Avusturya-Macaristan Veliahdı
Franz Ferdinand'ın, Principil adında
Kara El teşkilatına bağlı milliyetçi bir
Sırp öğrenci tarafından öldürülmesi
üzerine, Avusturya-Macaristan
katilin verilmesi için Sırbistan'a
ültime tom verir. Sırbistan Rusya'ya
güvenerek öğrenciyi saklar ve korur.
Bunun üzerine Avusturya,
Sırbistan'a savaş açtı I. Dünya
Savaşı başlamış oldu.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

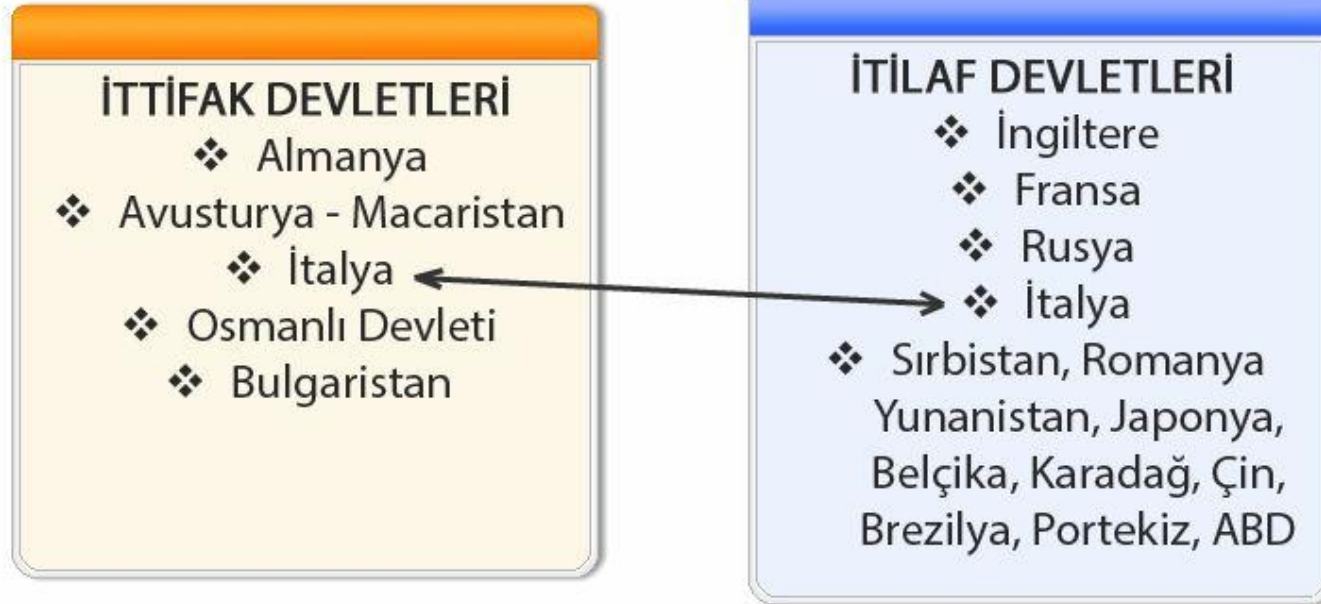
- **GELİŞİMİ**

- Bunun üzerine Rusya Sırbistan'ı destekler. Almanya ise Avusturya'yı destekler.
- Almanya, Belçika ve Hollanda'yı ezerek Fransa topraklarına girer.
- Fransa, İngiltere'nin de desteğiyle Marn Savaşında Almanları geri çekilmek zorunda bırakır.
- Almanlar doğuda Ruslara saldırdı. Avusturya'da Sırbistan'a girdi. Savaşın ilk yıllarında İttifak Devletleri üstün durumdaydı.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

• SAVAŞTA TARAFLAR

İtalya sonradan İtilaf Devletlerine geçti.

Harita Üzerinde İnceleme
Yapmak İçin Tıklayınız

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

SAVAŞIN DEVAMI

Japonya'nın Savaşa Girmesi, Almanların batıda Fransa, doğuda Rusya ile savaşmasını fırsat bilen Japonya Almanya'nın Uzakdoğu'daki sömürgelerini eline geçirdi ve I. Dünya savaşında amacına ilk ulaşan ve ayrılan devlet Japonya olmuştur.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

1. OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞA GİRMESİ - 12 KASIM 1914

Osmanlı Devleti Balkan Savaşlarındaki yenilginin etkisiyle ordusunu ve donanmasını ıslah etmeye çalışırken, bir yandan da iki bloka ayrılmış Avrupa'da kendisini yalnızlıktan kurtarmak için bir takım ittifak teşebbüslerinde bulunmuştur.

- İlk girişim İngiltere

- İkinci girişim Bulgaristan'la oldu. (1913)

- Üçüncü girişim Fransa ile oldu.

Tüm bu girişimlerin başarısız olması Osmanlı devletini Almanya'nın yanına doğru itmekteydi. Tek girişimin Almanya ile olduğu düşüncesi yanlıştır.

Bulgarlar hem yalnızlıktan kurtulmak hem de 2. Balkan savaşındaki yenilgisinin acısını çıkartmak istiyordu. Osmanlı devleti de özellikle Yunanistan'a kaybettiği **Limni, Midilli, Sakız** gibi adaları almak istiyordu. Bulgaristan'ın Makedonya üzerinde geniş haklar istemesi ve Almanların bu ittifaka katılmamasından dolayı bu da gerçekleşmedi.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

1. OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞA GİRMESİ - 12 KASIM 1914

Avusturya'nın teklifi ile Osmanlı Alman görüşmeleri başladı. Bu çerçevede 2 Ağustos 1914'de Türk-Alman ittifakı imzalandı.

- 1 - Almanya ile Osmanlı Devleti, Avusturya ile Sırbistan arasında çıkan bir anlaşmazlıkta tam bir **tarafsızlık** gösterecektir.
- 2 - Rusya'nın aldığı askeri tedbirler doğrultusunda Avusturya ile Rusya savaşa tutuşur ve Almanya da Avusturya'nın yardımına gitmek zorunda kalırsa Osmanlı devleti de savaşa katılacaktır.
- 3 - Osmanlı Devleti tehdit alırsa Almanya Osmanlı devletini **silahla savunacaktır**.
- 4 - İttifak 1918 yılı sonuna kadar devam edecek taraflardan biri feshetmezse **5 yıl için yeniden yürürlüğe girecektir**.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

1. OSMANLI DEVLETİ' NİN SAVAŞA GİRMESİ - 12 KASIM 1914

Bu ittifaka rağmen Osmanlı Devleti, savaş karşısında **tarafsızlığını** ilân etti. Fakat gelişen olaylar ve Almanya'nın çabaları, devleti savaşa sürükledi. Osmanlı Devleti, Alman ısrarı karşısında, savaşa girmemek için şu bahaneleri öne sürdü;

- *Bulgaristan'ın savaşa katılması,*
- *Romanya 'nın tarafsızlığının sağlanması,*
- *Osmanlının seferberliğini tamamlayamamış olması,*
- *Mâli durumunun kötülüğü.*

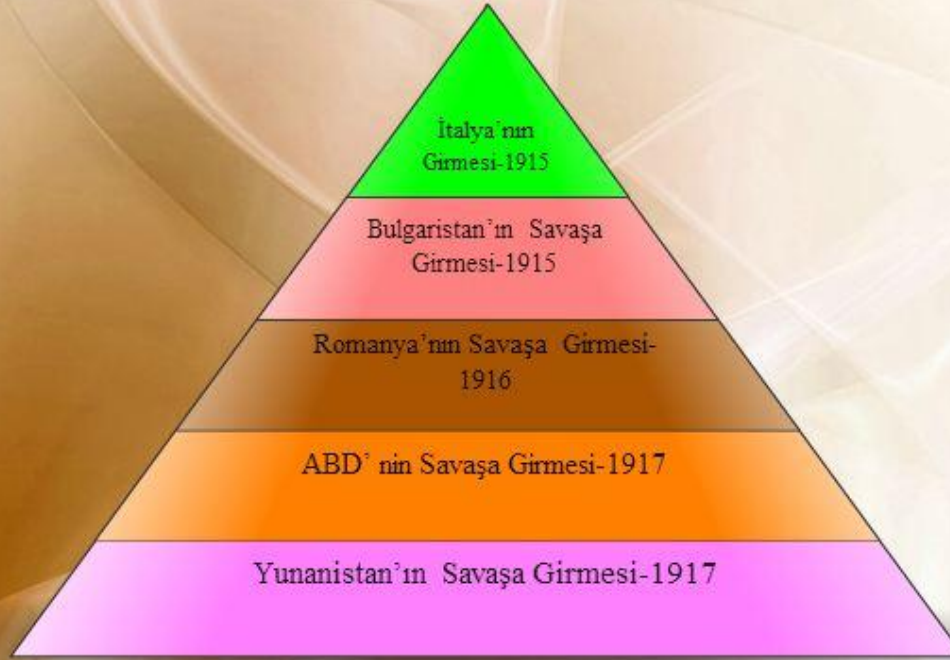

Ancak Almanya'nın Fransa'yı altı haftada yere serme plânının suya düşmesi, Avusturya'nın ise Rusya karşısında bir şey yapamaması, Rusya ile esaslı mücâdeleyi gerektirmesi, Türkler üzerinde Alman baskısının artmasına sebep olmuştur.

Kaynak: Yükleyenin kendi çalışması Oktaytanhu
tr.wikipedia.org

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

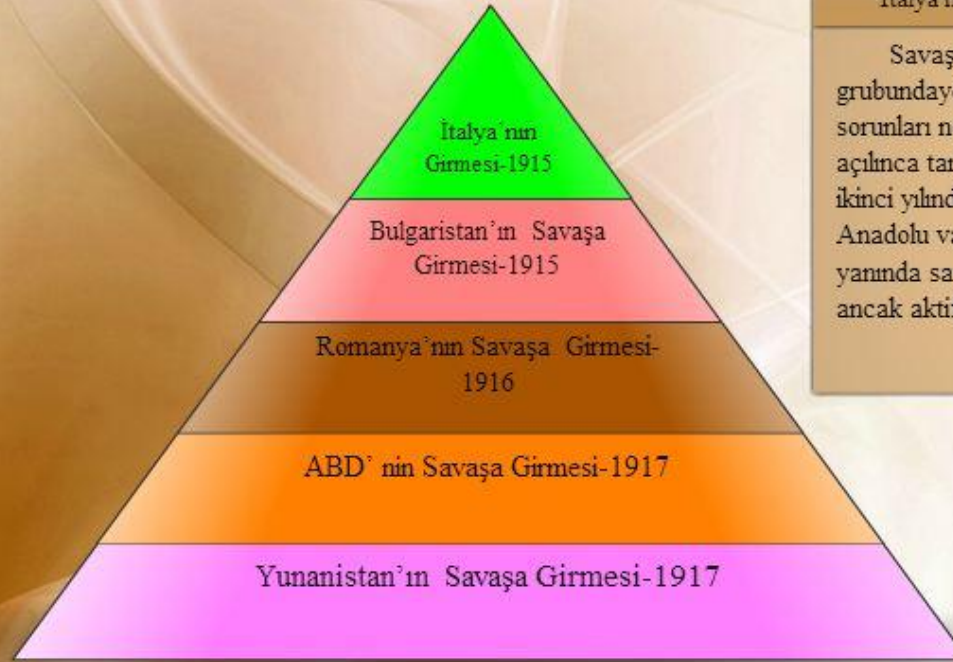
Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

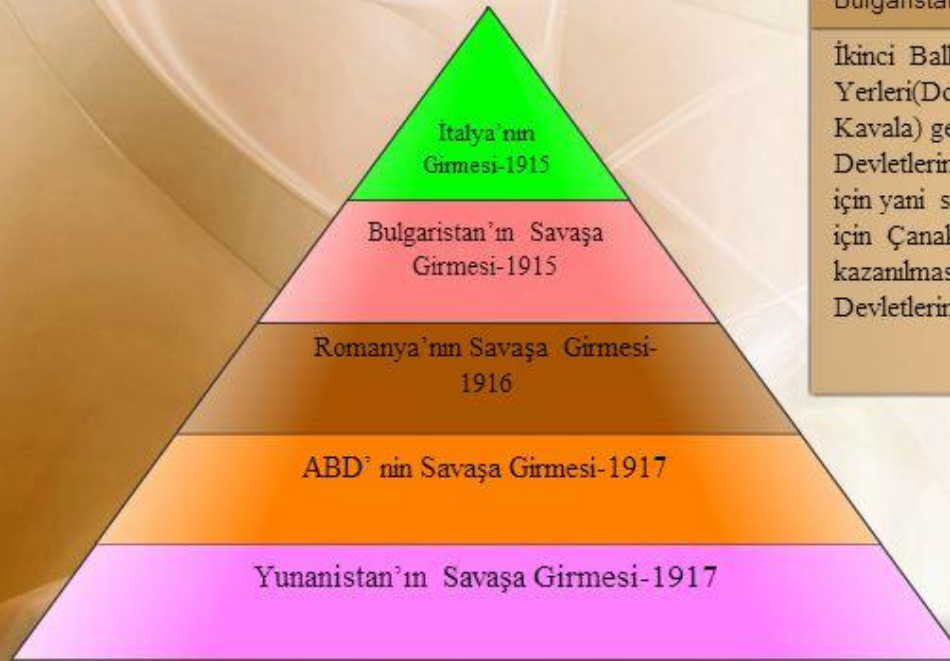
İtalya'nın Savaşa Girmesi-1915

Savaşın başlarında İttifak grubundaydı. Ancak Balkan ve Adriyatik sorunları nedeniyle Avusturya ile arası açılınca tarafsızlığını ilan etti ve savaşın ikinci yılında kendisine Batı ve Güney Anadolu vaat edilince İtilaf Devletlerinin yanında savaşa girdi. İtalya, savaşa girdi ancak aktif olarak savaşa katılmamıştır.

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

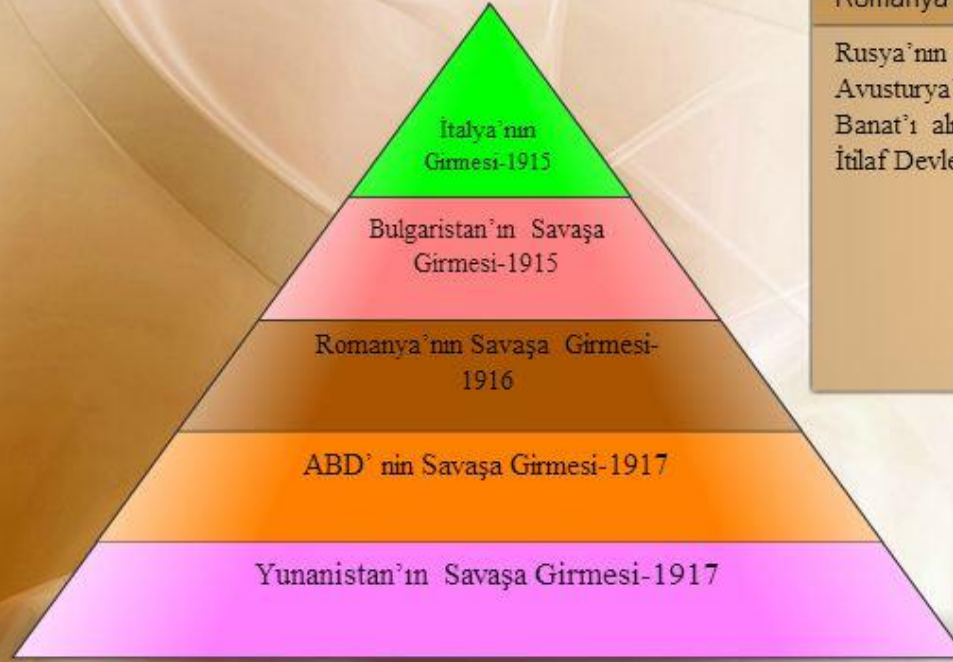
Bulgaristan'ın Savaşa Girmesi-1915

İkinci Balkan Savaşında kaybettiği Yerleri(Dobruca,Serez,Makedonya ve Kavala) geri almak için İttifak Devletlerinin durumunu da iyi gördüğü için yani savaşı kazanacağına inandığı için Çanakkale Savaşlarının da kazanılmasından sonra İttifak Devletlerinin yanında savaşa girmiştir.

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

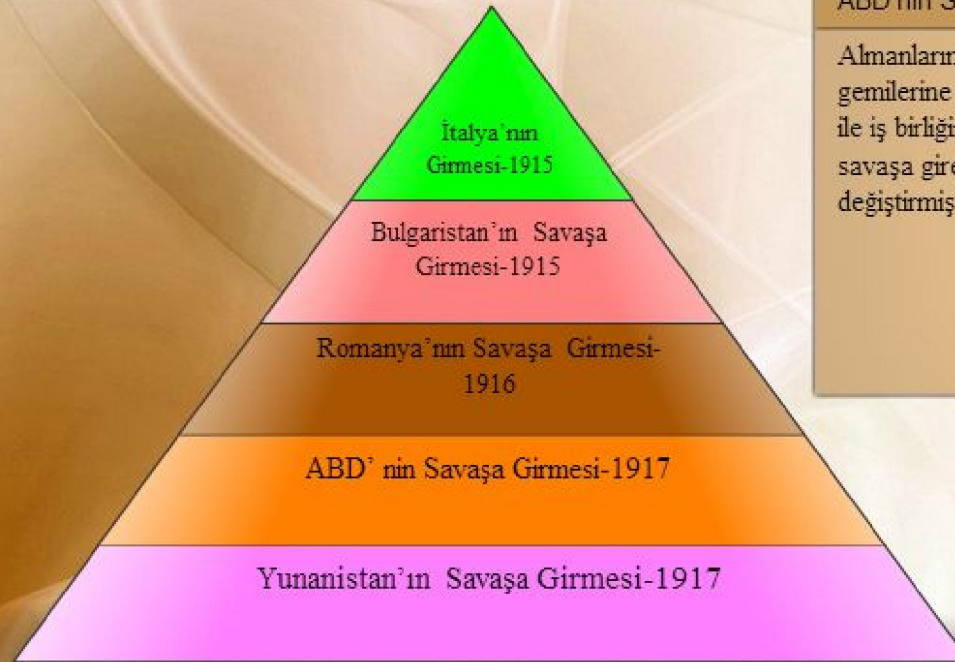
Romanya'nın Savaşa Girmesi-

Rusya'nın baskısıyla ve Avusturya'dan Transilvanya ve Banat'ı almak düşüncesiyle savaşa İtilaf Devletlerinin yanında katılmıştır.

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

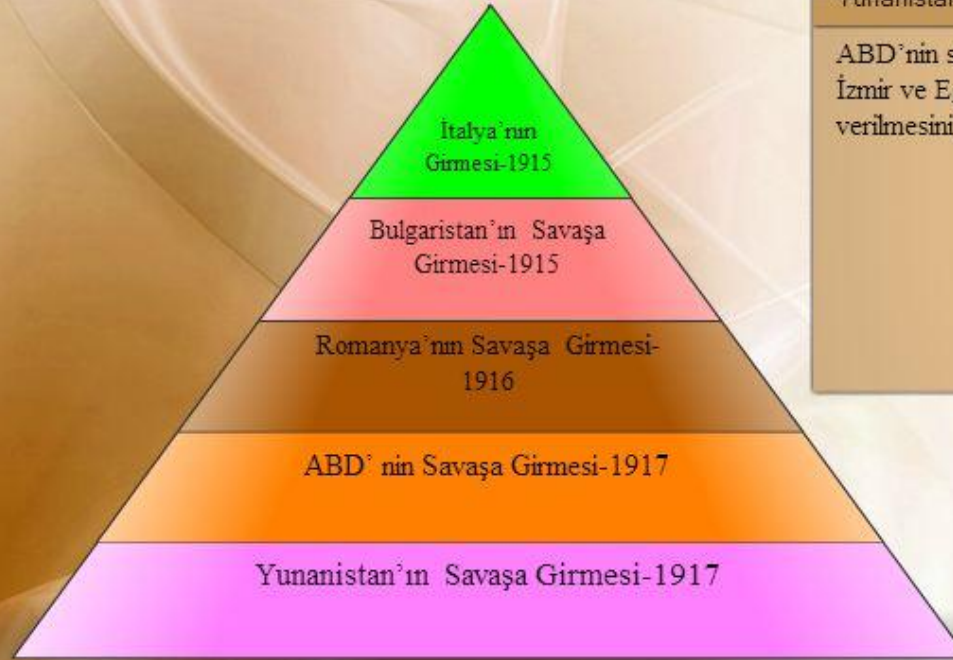
ABD'nin Savaşa Girmesi-1917

Almanların Manş'ta ABD yolcu gemilerine zarar vermeleri ve Meksika ile iş birliğine girmeleri üzerine 1917'de savaşa girerek savaşın gidişatını değiştirmiştir.

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

Diğer Ülkelerin Savaşa Girişleri

Yunanistan'ın Savaşa Girmesi-1917

ABD'nin savaşa girmesinden sonra İzmir ve Ege Bölgesinin kendisine verilmesini isteyerek savaşa girdi.

Daha fazla bilgi edinmek için Piramidin seviyelerine tıklayın.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

İtilaf Grubunun Savaşta Dejavantajları

- 1-Rusya'nın savaştan çekilmesi
- 2-Sömürgelerde bıkkınlık görülmesi
- 3-Çanakkale'nin geçilememesi
- 4-Ösmanlı'nın savaşı Orta Doğu'ya çekmesi
- 5-Bulgaristan'ın İttifak Grubuna girmesi

İttifak Grubunun Savaşta Dejavantajları

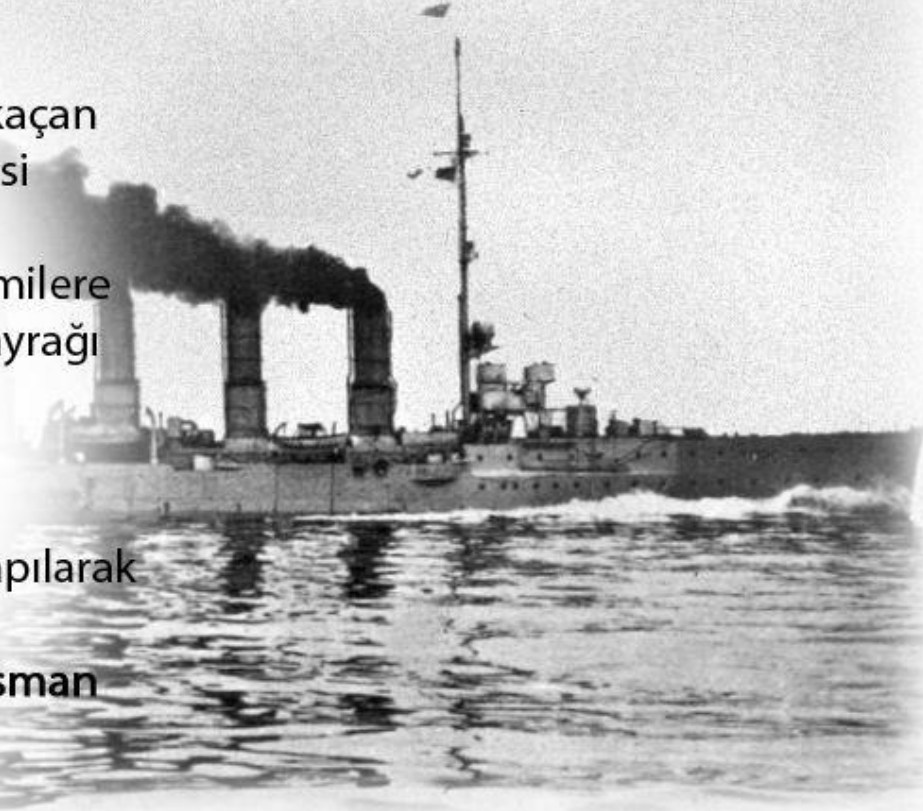
- 1-İngilizlerin denizlerde güçlü olması
- 2-İngiltere'nin sömürgelerinden destek alması
- 3-Avusturya ve Ösmanlı'nın etnik problemlerle uğraşması
- 4-ABD'nin İtilaf Grubunda savaşa girmesi
- 5-İtalya'nın İtilaf Grubuna geçmesi

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA OSMANLI DEVLETİ

Savaş sırasında İngiliz donanmasından kaçan **Goben ve Breslav** adındaki iki Alman Gemisi Osmanlı Devletine sığındı. Osmanlı Devleti gemilerin satın alındığını açıkladı. Ve bu gemilere **Yavuz ve Midilli** adları verilerek Osmanlı bayrağı asıldı.

Bu gelişmeler arasında Osmanlı Devleti savaştan önce İngiltere'den peşin ödeme yapılarak sipariş ettiği iki savaş gemisini alamamıştı. Gemilerin verileceği düşünülerek **Sultan Osman ve Reşadiye** isimleri bile konulmuştu.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA OSMANLI DEVLETİ

Osmanlı Devleti'nin Savaşa Resmen Girişi

Karadeniz'e açılan bu iki gemi Rusya'nın Sivastopol ve Odessa limanlarını topa tutunca Rusya 2 Kasım 1914'de Osmanlı'ya savaş açtı. Osmanlı Devleti de savaşa dâhil oldu.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

- ❖ OSMANLI DEVLETİ'NİN ALMANYA'NIN YANINDA SAVAŞA GİRME SEBEPLERİ
- ❖ ALMANYA'NIN OSMANLI DEVLETİNİ KENDİ YANINDA SAVAŞA SOKMAK İSTEMESİ
- ❖ OSMANLI DEVLETİNİN SAVAŞA GİRMESİNDEN SONRAKİ GELİŞMELER

*Yukarıdaki başlıklar hakkında bilgi edinmek için
aşağıdaki butona tıklayınız.*

OSMANLI DEVLETİ'NİN ALMANYA'NIN YANINDA SAVAŞA GİRME SEBEPLERİ

- ❖ Balkan ve Trablusgarp ile *kaybedilen yerlerin geri alınmak istenmesi*
- ❖ Osmanlı Devletinin diğer devletler nezdindeki ittifak girişimlerinin yetersiz kalması ve o dönemde bulunduğu *siyasi yalnızlıktan kurtulma düşüncesi*.
- ❖ *İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Osmanlı üzerindeki emellerinin bilinmesi*.
- ❖ İngiliz, Fransız ve Rus *sömürgelerindeki Müslüman, Türk halkları bağımsızlıklarına kavuşturma düşüncesi*.
- ❖ Almanya'nın Osmanlı'yı savaşa sokmak için elinden geleni yapması.
- ❖ İttihat ve Terakki Partisinin bazı liderlerinin **Almanların savaşı kazanabileceğini** düşünmesi
- ❖ **Kapitülasyonlar ve dış borçlar** nedeniyle artan **İngiliz ve Fransız baskısından** kurtulmak.
- ❖ Yunan "**megali idea**" sını sonuçsuz bırakmak
- ❖ **Almanya ile gizli ittifak** yapılmış olması.
- ❖ Rus, İngiliz ve Fransız sömürgelerindeki **Türk ve İslam ülkelerinin istiklale kavuşturulabileceği** düşüncesi

ALMANYA'NIN OSMANLI DEVLETİNİ KENDİ YANINDA SAVAŞA SOKMAK İSTEMESİ

- ❖ Almanya'nın savaşı daha geniş alanlara yayarak, **yeni cepheler açmak** ve kendi yükünü hafifletmek istemesi.
- ❖ Osmanlı Devletinin jeopolitik **konumundan yararlanmak** istemesi.
- ❖ **Süveyş Kanalını** alarak, İngilizlerin **sömürgelere giden yolunu kesmek**, **Boğazlar, Akdeniz ve Mısır**'ın öneminden yararlanmak istemesi.
- ❖ Osmanlı Devletinin hammadde ve Pazar gücünden yararlanmak istemesi.
- ❖ **Rusya'ya** boğazlar yoluyla ulaşarak, **yardım gönderilmesinin engellenmek istenmesi**.
- ❖ Osmanlı **halifesinin dini gücünden** yararlanarak, İtilaf Devletlerinin sömürgelerindeki Müslüman halkı kışkırtmak ve bu şekilde sömürgeleri içerden çökertmek istemesi. Almanya'nın beklentisi Hindistan, Mısır ve Kafkaslardaki Müslüman halkları İngiltere'ye karşı kullanmaktı.
- ❖ *Halifenin (Osmanlı Padişahının) Cihat ilan etmesine karşılık, Müslüman Araplar tümüyle bu cihat çağrısına uymamıştır. Yemen ve Hicaz cephelerinde Türk askerleri ile karşı karşıya gelmişlerdir.*

OSMANLI DEVLETİNİN SAVAŞA GİRMESİNDEN SONRAKİ GELİŞMELER

- ❖ Savaşta **yeni cepheler** açılmış ve savaş geniş bir alana yayılmıştır.
- ❖ Savaşın **süresi** uzamıştır.
- ❖ Almanya'nın savaş **yükü hafiflemiştir**.
- ❖ İtilaf Devletlerinin özellikle **Rusya'nın işi zorlaşmıştır**.
- ❖ **Yeni cepheler** açılırken mevcut cepheler genişlemiştir.

SAVAŞIN BAŞLAMASI VE GELİŞİMİ

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Topraklarımızda Savaşığımız Cephe

- ❖ Kafkas Cephesi
- ❖ Kanal Cephesi
- ❖ Filistin ve Suriye Cephesi
 - ❖ Irak Cephesi
- ❖ Çanakkale Cephesi
- ❖ Hicaz-Yemen Cephesi

Topraklarımız Dışında Savaşığımız Cephe

- ❖ Makedonya Cephesi
- ❖ Galiçya Cephesi
- ❖ Romanya Cephesi

Osmanlı Devleti bu Cepheelerde, İngiltere, Rusya, Fransa ve bu ülkelere ait sömürge askerleriyle savaşmıştır.

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Ruslarla savaşılmıştır.

- Bu cephe, 1 KASIM 1914'te Rusların saldırılarıyla başlar.
- Enver Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu, Rus saldırılarını durdurup 1914 Aralıkta 150.000 kişilik orduyla Sarıkamış Harekatı ile saldırıya geçer.
- Bakü Petrollerini ele geçirmek isteyen Almanlar, Osmanlı Devletini bu cepheyi açma yönünde desteklemiştir.
- Enver Paşa Rusların bölgedeki kuvvetlerinin çok fazla olmamasını da düşünerek Kafkasya'yı alarak Orta Asya Türk Dünyası ile doğrudan temas ederek hatta daha ötesinde Hindistan'a uzanmak istiyordu.

Ancak On binlerce Türk askerimiz hava koşullarına mağlup olunca Ruslar saldırıya geçtiler.

- Ruslar, Van, Muş, Bitlis'i 1916 Baharında Erzurum, Erzincan ve Temmuz ayında Trabzon'u işgal etmişlerdir.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Ağustos 1916 ayında Çanakkale Savaşları'ndan sonra Doğu cephesine gelen MUSTAFA KEMAL PAŞA Komutasındaki 16. Kolordu birlikleri Rusları yenerek Muş ve Bitlis'i kurtarmıştır. Bu başarısı bölge halkının Milli Mücadele'ye katılmasında etkili olacaktır.

Dikkat!

Rus işgali ile mücadele edildiği sırada Ermeniler, Ruslara destek çıkınca, Osmanlı Devleti zor durumda kalmış ve 1915 yılında çıkardığı Tehcir Yasası ile Ermenileri Mısır, Suriye ve Lübnan'a zorunlu göç ettirmiştir.

Rusya, 1917 yılında Rusya'nın, ihtilâl sonrası savaştan çekilmesi üzerine Rusların yerini alan Ermeniler büyük katliâm hareketine girişeceklerdir. 1918 martında Kazım Karabekir komutasında Erzincan ve Erzurum kurtarılmıştır.

3 MART 1918'de Brest Litovsk Antlaşması ile Osmanlı Devleti

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

girişeceklerdir. 1918 martında Kazım Karabekir komutasında Erzincan ve Erzurum kurtarılmıştır.

3 MART 1918'de Brest Litowsk Antlaşması ile Osmanlı Devleti doğuda 1878 Berlin Antlaşması'yla kaybedilen Kars, Ardahan ve Batum Ruslardan geri alınmıştır.

Rusya'nın savaştan çekilmesinin sonuçları

- 1-İngilizler Anadolu için Yunanlıları ön plana çıkarmaya başladı
- 2-Ermenilerin koruyuculuğu ABD'ye verildi
- 3-Gizli antlaşmalar değişti
- 4-Kafkas, Galiçya, Romanya ve Makedonya cepheleri kapandı
- 5-İtilaf bloğunda oluşan boşluk önce İtalya ile sonra ise ABD ile doldurulmaya çalışıldı

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Cepheler içinde en kanlı olanı ve sonuçları bakımından en önemli olanıdır.

Cephenin açılma nedenleri

1. Boğazlar ve İstanbul kendi ellerine geçtiği takdirde Osmanlı Devleti ve müttefiklerinin açtığı bütün cepheler tasfiye edilmiş olacaktı.
2. Boğazlar ele geçirilirse Rusya ile yakın temas sağlanarak, İç işlerinde karışıklıklar çıkan Rusya'ya silâh ve malzeme sevkine karşılık Rusya'dan da buğday alınacaktı.
3. İngilizler, Ruslardan önce Boğazlara hâkim olup Rusya'yı Almanlara karşı savaş içinde tutmayı amaçlıyordu.
4. Baltık Denizini Almanların kapatmış olması.
5. Balkanları ele geçirerek Trakya üzerinden Almanlara karşı

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

5. Balkanları ele geçirerek Trakya üzerinden Almanlara karşı yeni cepheler açmak. Savaşa girmemiş Balkan ülkelerini savaşa sokarak , Avusturya-Macaristan'a karşı yeni cepheler açmak.

Çanakkale Savaşının Başlaması ve Gelişimi

Başlaması,

18 Mart 1915' te İngiliz ve Fransız donanmalarının Çanakkale girişinde Kumkale ve Seddülbahir'i topa tutmalarıyla başlamıştır.

Gerek Türk topçusunun üstün başarısı ve gerekse Nusret Mayın Gemisinin boğazı mayınlamasıyla aynı gün düşman donanması geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Gelişimi,

Boğazların denizden geçilemeyeceğini anlayan İtilaf Devletleri, Arı Burnundan Gelibolu'ya asker çıkarmaya başladılar. İtilaf Ordusu, İngiliz ve Fransız askerleriyle, sömürgelerinden getirdikleri Anzak (Avusturalya-Yeni Zelanda), Cezayirli ve Hintli askerlerden oluşuyordu.

Burada 19. Fırka Komutanı yani Anafartalar grup Komutanı Mustafa Kemal üstün başarıyla Anafartalar, Arıburnu ve Conkbayırı'ndaki şiddetli çarpışmalar sonucu düşman karada durdurulmuştur.

8-9 Ocak 1916 tarihinde düşman kuvvetleri Çanakkale'yi boşaltmak zorunda kaldı.

İngiliz Başbakanı Churchill'in "Kaderin Adamı" dediği Mustafa Kemal Çanakkale Savaşlarında şu sözü söylemiştir.

"Size ben taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Kemal Çanakkale Savaşlarında şu sözü söylemiştir.

“Size ben taarruz emretmiyorum , ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve başka komutanlar gelebilir”.

Çanakkale savaşının sonuçları

- 1) I. Dünya Savaşının en kanlı cephesidir. Savaşın uzamasına neden olmuştur.
- 2) Rusya'ya yardım gönderilmesi engellenmiştir. Böylece Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkmıştır. Yeni kurulan Sovyet Rusya 3 Mart 1918'de Brest Litovsk antlaşmasıyla savaştan çekilmiştir.
- 3) Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşında lider olarak kabul edilmesini sağlamıştır.
- 4) Müslümanların bulunduğu sömürgelerde özellikle

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

- 2) Rusya'ya yardım gönderilmesi engellenmiştir. Böylece Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkmıştır. Yeni kurulan Sovyet Rusya 3 Mart 1918'de Brest Litovsk antlaşmasıyla savaştan çekilmiştir.
- 3) Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşında lider olarak kabul edilmesini sağlamıştır.
- 4) Müslümanların bulunduğu sömürgelerde özellikle Hindistan'da ayaklanmaların çıkmasına neden olmuştur.
- 5) Bulgaristan, İttifak Devletlerine katıldı.
- 6) Türk ulusunun bu direniş başarısı bünyesinde hala kahraman bir millet barındırdığının bir göstergesidir.
- 7) Kuva-yı Milliye Ruhunun oluşmasını sağlamıştır.
- 8) Çok sayıda yedek subayımız şehit edilerek bu durumun Cumhuriyet döneminde ülkemiz kalkınmasında olumsuz etkisi görülmüştür. *Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'nda kapanan ilk cephesidir*

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Irak Cephesi (Kat'ül Amare)

İngiltere'nin 1914 yılında Basra'ya asker çıkarmasıyla başlamıştır.

Türk askerleri bu cephede İngiliz ve İngilizlerin kışkırttıkları Araplarla savaşmıştır.

Cephenin açılma Nedenleri

- 1) İngiltere'nin Hint Deniz yolunun ve Abadan petrollerinin güvenliğini sağlamak istemesiyle
- 2) İngiltere'nin Musul, Kerkük petrollerini ele geçirmek istemesi.
- 3) İngiltere'nin Kuzeye ilerleyerek Ruslarla birleşmek istemesi.

Cephe'deki Savaşın Gelişimi

Kasım 1915'te Halil Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu Küt-ül Ammare'de 18.000 İngiliz askerini esir almıştır.

KÜTÜLAMARE'DE TÜRK ÇADIRLI ORDUSU

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Cephedeki Savaşın Gelişimi

Kasım 1915'te Halil Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu Küt-ül Ammare'de 18.000 İngiliz askerini esir almıştır. Ancak daha donanımlı bir şekilde ve Arapları da kışkırtmasıyla İngilizler Mart 1917'de Bağdat'ı alıp Kerkük'e kadar ilerlediler.

Mondros Mütarekesi imzalandığında Musul Osmanlıların elindeydi.

Kafkaslarda soğuktan kırılan Türk askeri, Irak cephesinde sıcak, kolera ve açlıktan kırılmıştır. İlâç ve cephane yokluğu kuvvetlerin azmini kırarken, İngilizlerin vaatlerine kanan pek çok Arap kabilesinin saf değiştirmeleri cephenin kaderini tayin eden faktörler olmuştur.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

- Daha çok Almanların isteğiyle açılmış taarruz cephesidir.
- İngiltere'nin Uzak Doğudaki sömürgelerinden asker ve hammaddeyi Süveyş Kanalı yoluyla taşıdığından burası İngiltere'nin can damarıydı.
- Almanya Kanal Cephesinin Açılmasını Neden İstiyordu..
- Bu Kanalı Ele Geçirilmesiyle,
 - Mısır İngiltere'den geri alınacak.
 - İngiltere'nin Uzakdoğu'daki sömürgeleriyle -olan bağlantısı kesilecekti.(Bu sömürgeler,Hindistan,Avustralya,Yeni Zelanda)
- Osmanlı Devletinin 1915 Yılında Başlattığı Kanal -Harekatı Başarısız Olmuştur, Çünkü,
 - Araplar (Mısır halkı) İngilizlerle işbirliği yapmıştır.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

- Mısır İngiltere'den geri alınacak.
- İngiltere'nin Uzakdoğu'daki sömürgeleriyle -olan bağlantısı kesilecekti.(Bu sömürgeler,Hindistan,Avustralya,Yeni Zelanda)

-Osmanlı Devletinin 1915 Yılında Başlattığı Kanal -Harekatı Başarısız Olmuştur, Çünkü,

- Araplar (Mısır halkı) İngilizlerle işbirliği yapmıştır.
- Almanya'nın Osmanlı Devletine gerekli desteği sağlayamadı.
- İngiliz Ordusu sayı ve malzeme bakımından üstündü .

-Kanal cephesinde çöl şartlarına iyi hazırlanmamış olan ordumuz iki taarruz teşebbüsünde de başarısız oldu (3 Şubat 1915 ve 16 Temmuz 1916). İngilizler, 1916 yılı sonunda Sinâ yarımadasını ele geçirerek Suriye sınırlarına dayandı.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

İngilizler Süveyş ve Irak Cephesinde yeniden Türkleri, Arapların da desteğiyle tamamen bölgeden atmak amacıyla bu cepheyi açmışlardır.

İngilizler önce Filistin'i sonrada Suriye'yi ele geçirdiler.

1918 yılında Yıldırım Orduları Komutanı (17. ordu komutanı) olarak Suriye Cephesine atanan Mustafa Kemal, orduları kayıp vermeden bugünkü Suriye sınırına çekip başarıyla savunduysa da İstanbul'a çağrıldı.

Bu savunma hattı daha sonra Misak-ı Milli'de Suriye sınırı olarak belirlendi.

-**Suriye ve Filistin** cephesinde başarılı mücadeleler yapıldı. Ancak ordu merkezi Adana'ya kadar kademe - kademe çekilmek zorunda kaldı.

1917 yılında İngilizler, Gazze'deki Türk savunmasını kırarak önce Gazze'ye, ardından Aralık ayında Kudüs'e girdiler. Kudüs'ün işgali maalesef müttefiklerimiz olan Almanya ve Avusturya'da sevinç gösterileriyle karşılanmıştır.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

-Hicâz ve Yemen’de çarpışan birliklerimiz bir yandan İngilizlerle savaşırken diğer yandan Mekke Emîri Şerif Hüseyin’le ve oğlu Faysal ile uğraştı.

Mekke Emîri Şerif Hüseyin’in, Cemal Paşa’nın Kanal harekâtına yardım için yola çıkardığı ordu yolda İngilizlerle anlaşacaktır. Şerif Hüseyin’e İngilizler tarafından Hicaz demiryollarını tahrip etme görevi verilecektir. Böylece Osmanlının, Mukaddes beldelere hizmet etmek için inşa ettirdiği demiryolu Araplar tarafından bir daha kullanılmamak üzere tahrip edilecektir. Mekke’nin isyancılar eline geçmesine karşılık Fahreddin Paşa Medine’yi kahramanca müdafaa edecektir.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

2. OSMANLI DEVLETİNİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Cepheler

Osmanlı Devleti bu cepheler dışında Avrupa da Galiçya, Romanya ve Makedonya'daki cephelere de asker göndererek katılmıştır.

Batı Cephesinde Osmanlı birlikleri
Galiçya, Romanya ve Makedonya'da savaştı.

Galiçya; Rusların, Karadeniz kıyılarına asker çıkarması üzerine içlerinde Çanakkale'de savaşmış kahramanlarımızın da bulunduğu Türk birlikleri, Bulgarların yardımına koşarak, Galiçya'da Ruslara karşı başarılı mücadeleler yaptı.

Makedonya'ya Sırpı desteklemek için gelen Fransız birliklerine karşı Bulgarlara yardım için giden Türk birlikleri, Serez'de ve Romanya'nın savaşa katılması üzerine de **Dobruca, Bükreş ve Tuna**'da savaştı.

Bu cephe mücadeleleri Rusların, Karadeniz kıyılarına asker çıkararak Balkanlar yoluyla Akdeniz'e inmesini önlemek için yapılmıştı. Aksi hâlde Çanakkale'deki mücadelemiz boşa gidecekti.

Kafkas Cephesi

Çanakkale Cephesi

Irak Cephesi

Kanal Cephesi

Filistin ve Suriye C.

Yemen Hicaz C.

Diğer Cepheler

I. DÜNYA SAVAŞININ SONU VE OSMANLI DEVLETİNİN YIKILIŞI

ABD savaşın gidişatını değiştiren ve kaderini belirleyen ülkedir. Amerika, Alman Denizaltıları tarafından "Lutsiana" isimli transatlantiğin batırılmasını bahane ederek 1917 Nisan'ında İtilâf Devletleri yanında savaşa girdi. Bu durum da İtilâf Devletlerinin savaşı kazanmasını sağladı.

A.B.D. Başkanı Woodrow Wilson 8 Ocak 1918'de 14 maddelik bir bildiri yayınladı. On Dört Madde olarak da anılan bu on dört ilke, ABD'nin I. Dünya Savaşı'ndan sonra **kurulmasını istediği dünya düzenine ilişkin görüşlerini** de ifade eder. İtilaf devletleri de ABD'yi yanlarında tutmak istediklerinden dolayı bu ilkeleri kabul ettiklerini bildirmişlerdir.

ABD başkanı Wilson, savaştan sonra barışın devam etmesini bir daha böyle büyük savaşların çıkmamasını istiyordu.

I. DÜNYA SAVAŞININ SONU VE OSMANLI DEVLETİNİN YIKILIŞI

WILSON İLKELERİ

- Galip devletler yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak.

1-Bu madde yeni **sömürgeler oluşmasına karşıdır.**

2-Mağlub devletlerin mütareke imzalamasını hızlandırmıştır.

3-Savaştan sonra imzalanan antlaşmalar bu maddeye uymamıştır.

- Devletlerarası antlaşmalarda **açık diplomasi** esası uygulanacak.

1-Gizli antlaşmalar **hukuken geçersiz sayılmıştır.** Karasuları dışındaki denizlerde **tam serbestlik** sağlanacak.

- Uluslararası ekonomik engeller kaldırılacak ve **devletlerarasında eşitlik** sağlanacak

- **Silahlanmanın azaltılması** yolunda karşılıklı güvenceler verilecektir.

1-İlk silahsızlanma çağrısıdır.

- Rusya, Belçika, Romanya, İtalya, Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın sınırları tekrar saptanacak

I. DÜNYA SAVAŞININ SONU VE OSMANLI DEVLETİNİN YIKILIŞI

WILSON İLKELERİ

- **Milletler Cemiyetinin kurulması** istenmiştir. Bu cemiyet Paris Konferansında kurulmuştur. Bu madde Wilson Prensiplerinin uyulan tek maddesidir. Savaş uluslararası meselelerin çözülmesinde araç olmaktan çıkarılmak istenmiştir.
- **Boğazlar** bütün ulusların ticaret gemilerine açık olacak.

Bu bildirinin 12. maddesi doğrudan Türkiye'yi konu almaktadır:

- *"Şimdiki Osmanlı İmparatorluğu'nun Türk olan kısımlarına güvenilir bir egemenlik sağlanmalı, fakat halen Türk yönetimi altında bulunan öteki milliyetlere, her türlü kuşkudan uzak bir yaşama güvenliği ve kesinlikle engelsiz bir kendi kendilerine gelişme imkânı verilmelidir. Boğazlar, bütün milletlerin gemilerine ve ticaretine, serbest geçiş için, milletlerarası garanti altında, sürekli olarak açık bulundurulmalıdır."*

I. DÜNYA SAVAŞININ SONU VE OSMANLI DEVLETİNİN YIKILIŞI

WILSON İLKELERİ

- Osmanlı Devletinin devam edeceği, fakat parçalanacağı vurgulanmıştır. Bu madde Mondros mütarekesinden sonra Anadolu'da başlayan işgallerin hukuk dışı; bu durum karşısında Türk Kurtuluş Savaşının ise hukuka uygun olduğunu gösterir. Bu madde azınlıklar için ilham kaynağı olmuştur.
- Alsas Loren Fransa'ya geri verilecektir.

Bu madde "savaştan sonra mağlub devletlerden toprak alınmayacaktır" maddesi ile çelişmektedir.

Wilson Prensiplerinin Önemi İçin
Tıklayınız

Wilson Prensiplerinin Önemi

- 1-İttifak grubu mütareke imzalama konusunda cesaretlendi (Savaşın bitişi hızlandı)
- 2-Çok uluslu imparatorlukların parçalanması ön görüldü
- 3-Wilson ilkeleri itilaf devletlerinin çıkarlarına ters düşmüştür. Bu nedenle kabullenmiş gibi göründükleri bu ilkeleri kendi çıkarları doğrultusunda yorumlamışlardır. İttifak devletleri ise bu ilkeleri barışın anahtarı olarak görüp benimsemişlerdir.
- 4-Savaşın sonra prensiplerine uyulmadığını gören ABD belli bir dönem Avrupa siyasetinden çekildi.
- 5-İmzalanan antlaşmalarda prensiplere uyulmadı
- 6-Kurtuluş Savaşı ve II. Dünya Savaşının çıkması Wilson Prensiplerinin amacına ulaşmadığını gösterir.
- Wilson bu 14 noktayı, daha sonra yayınladığı bir dizi deklarasyonla genişletmiştir. Wilson 11 Şubatta verdiği demeçte, **“devletlerin yeni topraklar alamayacakları; savaş tazminatı ve cezai tazminat alınamayacağı; ulusların kendi kaderini tayin hakkı”** prensip ve görüşlerine açıklık kazandırmıştı.
- Wilson’un önem verdiği konulardan biri de, bir **milletler arası barış teşkilatının** kurulması idi. **Denizlerin serbestisi** konusu da önem verdiği esaslı noktalardan bir diğerydi. Bu ilke, Amerika’nın bütün **dünya ile ticaretini** yakından ilgilendiriyordu ve Amerika’yı savaşa sürükleyen de **Almanya’nın bu ilkeyi ihlal etmesi** olmuştu.
- Wilson Prensipleri, savaşa son veren antlaşmalar yapılmasında etken oldu.

I. DÜNYA SAVAŞINDAN SIRAYLA AYRILAN ÜLKELER

İTTİFAK DEVLETLERİNDE

1. Bulgaristan
2. Osmanlı Devleti
3. Avusturya - Macaristan
4. Almanya

İTİLAF DEVLETLERİNDE

1. Rusya
2. Romanya
3. İtalya

İttifak Devletlerinin Yenilme Nedenleri

- İttifak grubunun tüm ekonomik yükünü Almanya'nın çekmesi.
- Almanya'nın kara devleti olması ve denizlere egemen olmaması.
 - Almanya'nın hammadde ve insan gücünün sınırlı olması.
 - Avusturya-Macaristan içerisinde çok sayıda Slav olması.
- ABD'nin İtilaf Güçlerinin yanında savaşa katılması ve dengelerin ittifak güçleri aleyhine değişmesi

SAVAŞI BİTİREN ATEŞKES ANTLAŞMALARI

Bulgaristan
(Selanik 29 Eylül 1918)

Osmanlı
(Mondros 30 Ekim 1918)

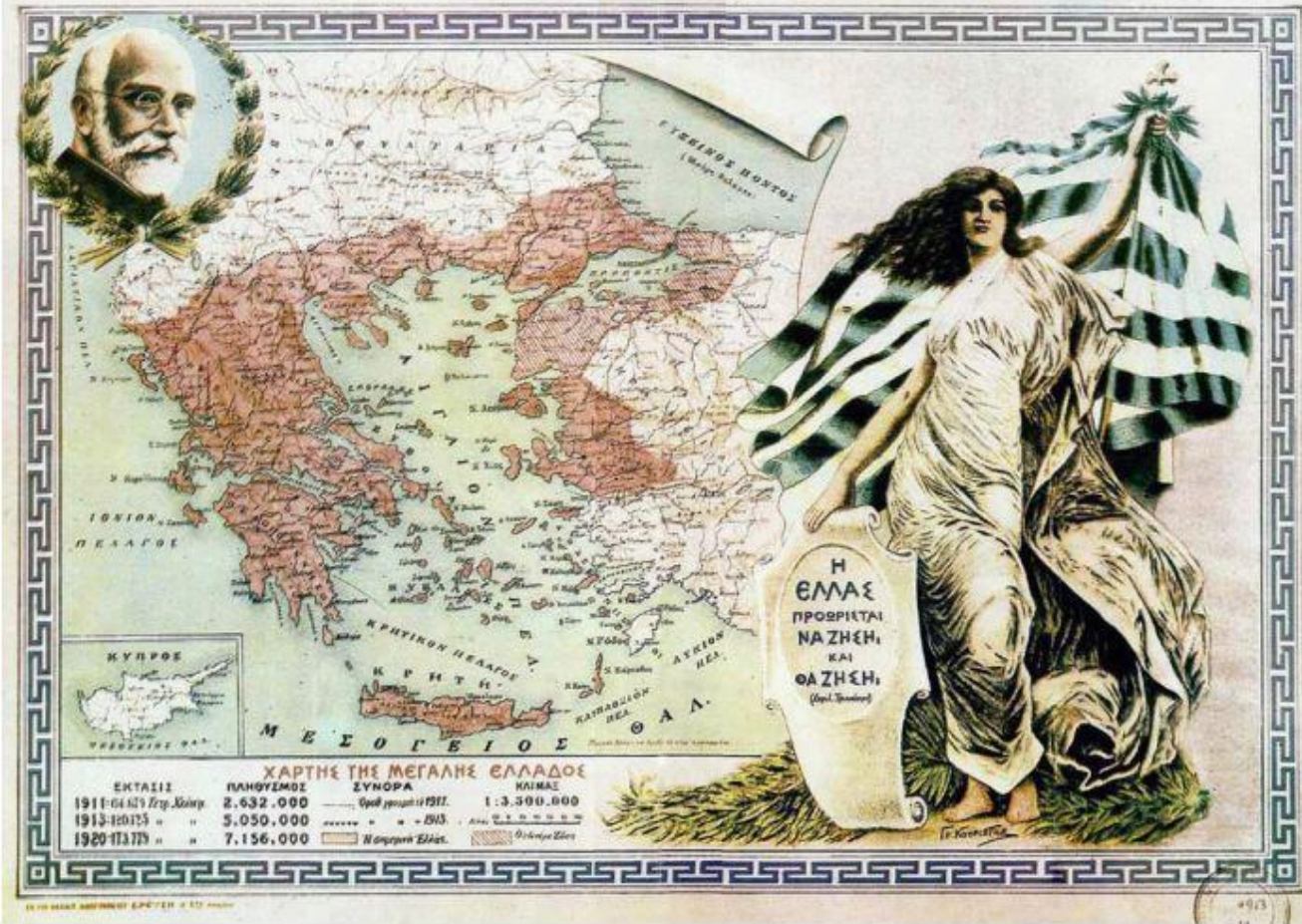
Avusturya
(Villa gusti 3 Kasım-1918)

Almanya
(Redhondes 11 Kasım-1918)

Sevr Antlaşmasına
Göre Büyük
Yunanistan

SAVAŞI BİTİREN ATEŞKES ANTLAŞMALARI

Sevr Antlaşmasına
Göre Büyük
Yunanistan

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması Türk milleti tarafından hiç bir zaman kabul edilmemiş ve uygulamaya konulmamış bir antlaşmadır.

Sevr Barış Antlaşması'nın maddeleri

- 1- İstanbul Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak; ancak Osmanlı Devleti anlaşma koşullarına uymazsa İstanbul Türk'lerden alınacaktı.
- 2- Boğazlar her zaman bütün devletlerin gemilerine açık tutulacaktı. Uluslar arası bir komisyon Boğazları yönetecek ancak komisyonda Türk üye bulunmayacaktı. Bu komisyonun ayrı bir bütçesi ve bayrağı olacaktı.
- 3- Anadolu'nun doğusunda iki yeni devlet kurulacaktı.
- 4- Ege Bölgesi'nin büyük bir bölümü ile İzmir Yunanlılara verilecekti. Ayrıca, Midye-Büyükçekmece çizgisinin batısında kalan Trakya bölümü de Yunanlıların olacaktı.

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

batısında kalan Trakya bölümü de Yunanlıların olacaktı.

5- Arabistan ve Irak İngiltere'ye verilecekti.

6- Urfa, Antep, Mardin ve Suriye Fransa'ya verilecek, Adana'dan Kayseri ve Sivas'ın kuzeyine kadar uzanan bölge, Fransa'nın nüfuzu altında bulunacaktı.

7- İzmir bölgesi dışında tüm Batı Anadolu, Afyon'dan Kayseri'ye kadar uzanan çizginin güneyinde kalan topraklar İtalyan nüfuz bölgesi olacaktı.

8- Osmanlı Devleti'nin askeri gücü 50.700 kişiden ibaret olacak, Ordunun ağır silah ve uçakları bulunmayacak, deniz kuvveti 13 savaş gemisini geçmeyecekti.

9- Azınlıklara geniş haklar verilecekti.

10-Mali ve adli kapitülasyonlar (ayrıcalıklar) en ağır şekilde müttefik devletlere açık olacaktı.

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

Versailles (Versay) Antlaşması (28 Haziran 1919)

Versay Antlaşması Almanya ile imzalanmıştır.

- 1-Almanya Alses bölgesi ve Saar bölgesini Fransa'ya; deniz aşırı bölgelerini İngiltere, Fransa, Belçika ve Japonya'ya bıraktı.
- 2-Danzig serbest bölge olarak kabul edildi.
- 3-Almanya, Avusturya ile birleşmemeyi garanti etti.
- 4-Almanya, Yugoslavya ve Çekoslovakya'yı tanıdı.
- 5-Askerlik mecburi olmaktan çıkarıldı
- 6-Kiel Kanalı ve Alman nehirleri uluslararası hale getirildi.
- 7-Almanya ekonomik yükümlülöklere uyacağını ve savaş tazminatını vereceğini kabul etti.

Önemi

- 1-İngiltere en güçlü rakibinden kurtuldu
- 2-Almanya uzun süre savaşamayacak hale getirildi

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

Japonya'ya bıraktı.

2-Danzig serbest bölge olarak kabul edildi.

3-Almanya, Avusturya ile birleşmemeyi garanti etti.

4-Almanya, Yugoslavya ve Çekoslovakya'yı tanıdı.

5-Askerlik mecburi olmaktan çıkarıldı

6-Kiel Kanalı ve Alman nehirleri uluslararası hale getirildi.

7-Almanya ekonomik yükümlülüklere uyacağını ve savaş tazminatını vereceğini kabul etti.

Önemi

1-İngiltere en güçlü rakibinden kurtuldu

2-Almanya uzun süre savaşamayacak hale getirildi

3-Antlaşma hükümlerini uygun bulmayan Almanya II. Dünya Savaşının çıkmasında etkili oldu

4-Alman sömürgeleri İngiltere, Fransa, Belçika ve Japonya arasında paylaşıldı.

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

Saint Germain Antlaşması (10 Eylül 1919)

Bu antlaşma Avusturya ile imzalanmıştır.

Bazı Maddeleri

- 1-Avusturya Macaristan, Yugoslavya ve Çekoslovakya'yı tanıdı
- 2-Almanya ile birleşmemeyi garanti etti
- 3-Mağlubiyetin gerektirdiği yükümlülükleri kabul etti.

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

Neuilly Antlaşması (27 Kasım 1917)

Bu antlaşma Bulgaristan ile imzalanmıştır.

Bazı maddeleri

- 1-Bulgaristan Gümölcine ve Dedeağaç'ı Yunanistan'a; Dobruca'yı Romanya'ya bıraktı.
- 2-Mağlubiyetin getirdiği yükümlülükleri kabul etti.
- 3-Ordu 25.000 ile sınırlandırıldı.Bulgaristan'ın Ege ile bağlantısı kesildi.

I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmaları

Sevr

Versailles (Versay)

Saint Germain

Neuilly

Triannon

Triannon Antlaşması (6 Haziran 1920)

Bu antlaşma Macaristan ile imzalanmıştır.

Macaristan'daki rejim değişikliği nedeniyle bu antlaşmanın imzalanması gecikmiştir. Macaristan bu antlaşma ile bağımsız bir devlet olarak tanınmakla beraber denize çıkışı olmayan küçük bir devlet haline gelmiştir.

Macaristan'a mağlup devlet muamelesi yapılmıştır.

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

- 1- Avrupa'daki mevcut dengeler değişti.
- 2- Rakiplerini etkisiz hale getiren İngiltere ve Fransa en kazançlı devletler olurken; galipler safında yer alan İtalya ve Rusya hedefledikleri amaçlarına ulaşamamışlardır.
- 3- Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu parçalanmış; Çarlık Rusya'sı yıkılmıştır.
- 4- Türkiye, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Letonya, Litvanya ve Ukrayna gibi yeni devletler kurulmuştur. Yugoslavya; Sırbistan, Karadağ, Bosna Hersek, Makedonya ve Slovenya'nın birleşmesi sonucunda kurulmuştur.

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

5- Cemiyet-i Akvam kurulmuştur (1920)

6- Sömürgecilik yerini Manda ve Himayeye bırakmıştır.

7- Barış Antlaşmalarında milliyetçilik prensibine dikkat edilmemesi azınlık sorununun ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

8- Merkezi İmparatorlukların parçalanması sonucu Avrupa ve Orta Doğu'da denge boşlukları ortaya çıkmıştır.

9- Komünizm, Faşizm, Nazizm gibi rejimler ortaya çıkmıştır.

10- Sivil savunma düşüncesi ortaya çıkmış; böylece cephe gerisindeki sivil halkın korunması amaçlanmıştır.

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

11- Barış Antlaşmaları devletlerin **eşitliği ilkesine aykırı** olduğu için sürekli bir barış ortamı sağlanamamış, ayrıca yenilen devletlerle yapılan şartları çok ağır antlaşmalar yüzünden **II. Dünya Savaşı** çıkmıştır.

12- Bazı devletler **ekonomik krizlere** girdi.

13- **Milliyetçilik güçlendi ve ulusal devletlerin kuruluşu hızlandı.**

14- **Deniz altı gemileri önem kazandı.**

15- **ABD tekrar içine kapandı.**

16- **İngiltere ve Fransa Orta Doğu kaynaklarını ele geçirdi**

17- **Suriye, Irak, Lübnan ve Hicaz Osmanlı Devleti'nin elinden çıktı.**

18- **Irak, Suriye, Lübnan ve Filistin'de mandater yönetimler kuruldu.**

19- **İttihat ve Terakki Partisi dağıldı.**

20- **10 Milyondan fazla insan öldü.**

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

Birinci Dünya Savaşı sonucunda birçok ülkede Totaliter rejimler kurulmuştur.

Rusya'da **Bolşevizm**

1917'de Lenin önderliğinde

İtalya'da **Faşizm**

1922'de Mussolini önderliğinde

Almanya'da **Nazizm**

1933'te Hitler önderliğinde

5. Hafta Ders Konuları Burada Sonlanmaktadır

HOŞÇAKALIN

TEKRAR